

КРИПТОГРАФИЈА

- ДЕВЕТИ ДЕО -

ДОЦ. ДР ДРАГАН ЂОКИЋ

Математички факултет, Универзитет у Београду

dragan.djokic@matf.bg.ac.rs

26. април 2024.

ЕЛИПТИЧКЕ КРИВЕ НАД КОНАЧНИМ ПОЉИМА $\mathbb{F}_q$

Надаље: q је степен простог броја $p \neq 2, 3$

ДЕФИНИЦИЈА

$$E(\mathbb{F}_q) = \{(x, y) \in \mathbb{F}_q \times \mathbb{F}_q \mid y^2 = x^3 + ax + b\} \cup \{\mathcal{O}\},$$

где су $a, b \in \mathbb{F}_q$ тд. $\Delta = -16(4a^3 + 27b^2) \neq 0$.

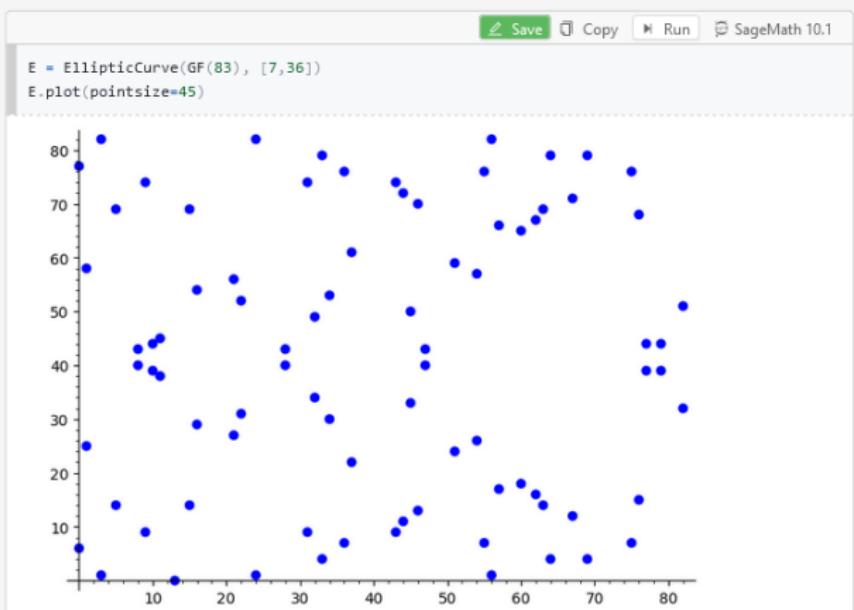
ЕЛИПТИЧКЕ КРИВЕ НАД КОНАЧНИМ ПОЉИМА $\mathbb{F}_q$

Надаље: q је степен простог броја $p \neq 2, 3$

ДЕФИНИЦИЈА

$$E(\mathbb{F}_q) = \{(x, y) \in \mathbb{F}_q \times \mathbb{F}_q \mid y^2 = x^3 + ax + b\} \cup \{\mathcal{O}\},$$

где су $a, b \in \mathbb{F}_q$ тд. $\Delta = -16(4a^3 + 27b^2) \neq 0$.

ОПЕРАЦИЈЕ НА ЕЛИПТИЧКОЈ КРИВОЈ

- $\ominus P = (x, -y)$ и $\ominus \mathcal{O} = \mathcal{O}$

ОПЕРАЦИЈЕ НА ЕЛИПТИЧКОЈ КРИВОЈ

- ▶ $\ominus P = (x, -y)$ и $\ominus \mathcal{O} = \mathcal{O}$
- ▶ сабирање $P \oplus Q$:
  1. ако је $P = \mathcal{O}$: $\mathcal{O} \oplus Q = Q$
  2. ако је $Q = \mathcal{O}$: $P \oplus \mathcal{O} = P$
  3. ако је $Q = \ominus P \neq \mathcal{O}$: $P \oplus Q = \mathcal{O}$
  4. ако је $P, Q \neq \mathcal{O}, Q \neq P, \ominus P$: повучемо праву l кроз P и Q
    - 4.1 или l сече ЕК у још тачно једној тачки $R (\neq P, Q)$
    - 4.2 или је l тангентна на ЕК у једној од тачака P и Q ,
означимо је са R
- тада је $P \oplus Q = \ominus R$
- 5. ако је $P = Q \neq \mathcal{O}, \ominus P$: повучемо тангенту l на ЕК у тачки P , она ће пресећи ЕК у још тачно једној тачки R (различитој од P). Тада је $2P = P \oplus P = \ominus R$

ОПЕРАЦИЈЕ НА ЕЛИПТИЧКОЈ КРИВОЈ

- ▶ $\ominus P = (x, -y)$ и $\ominus \mathcal{O} = \mathcal{O}$
  - ▶ сабирање $P \oplus Q$:
    1. ако је $P = \mathcal{O}$: $\mathcal{O} \oplus Q = Q$
    2. ако је $Q = \mathcal{O}$: $P \oplus \mathcal{O} = P$
    3. ако је $Q = \ominus P \neq \mathcal{O}$: $P \oplus Q = \mathcal{O}$
    4. ако је $P, Q \neq \mathcal{O}, Q \neq P, \ominus P$: повучемо праву l кроз P и Q
      - 4.1 или l сече ЕК у још тачно једној тачки $R (\neq P, Q)$
      - 4.2 или је l тангентна на ЕК у једној од тачака P и Q , означимо је са R
- тада је $P \oplus Q = \ominus R$
- 5. ако је $P = Q \neq \mathcal{O}, \ominus P$: повучемо тангенту l на ЕК у тачки P , она ће пресећи ЕК у још тачно једној тачки R (различитој од P). Тада је $2P = P \oplus P = \ominus R$

ТЕОРЕМА (ГРУПНИ ЗАКОН НА ЕК)

$(E(\mathbb{F}_q), \oplus, \ominus, \mathcal{O})$ је Абелова група.

Пример: Одредити све тачке Елиптичке криве $y^2 = x^3 + 3x + 8$ на пољем $\mathbb{Z}_{13}$

y	0	± 1	± 2	± 3	± 4	± 5	± 6
y^2	0	1	4	9	3	12	10

Sada možemo da za svako $x \in \{0, 1, 2, \dots, 12\}$ odredimo vrednost za y^2 jednostavnom zamenom vrednosti u jednačinu krive.

$x = 0 \rightarrow y^2 = 8 \rightarrow 8$ se ne nalazi u tabeli, stoga nema tačke za $x=0$.

$x = 1 \rightarrow y^2 = 12 \rightarrow$ Iz tabele dobijamo da je $y = \pm 5$ pa dobijamo dve tačke krive: $(1, 5)$ i $(1, 8)$.

$x = 2 \rightarrow y^2 = 9 \rightarrow$ Iz tabele dobijamo da je $y = \pm 3$ pa dobijamo dve tačke krive: $(2, 3)$ i $(2, 10)$.

$x = 3 \rightarrow y^2 = 5 \rightarrow 5$ se ne nalazi u tabeli, stoga nema tačke za $x=3$.

$x = 4 \rightarrow y^2 = 6 \rightarrow 6$ se ne nalazi u tabeli, stoga nema tačke za $x=4$.

$x = 5 \rightarrow y^2 = 5 \rightarrow 5$ se ne nalazi u tabeli, stoga nema tačke za $x=5$.

$x = 6 \rightarrow y^2 = 8 \rightarrow 8$ se ne nalazi u tabeli, stoga nema tačke za $x=6$.

$x = 7 \rightarrow y^2 = 8 \rightarrow 8$ se ne nalazi u tabeli, stoga nema tačke za $x=7$.

$x = 8 \rightarrow y^2 = 11 \rightarrow 11$ se ne nalazi u tabeli, stoga nema tačke za $x=8$.

$x = 9 \rightarrow y^2 = 10 \rightarrow$ Iz tabele dobijamo da je $y = \pm 6$ pa dobijamo dve tačke krive: $(9, 6)$ i $(9, 7)$.

$x = 10 \rightarrow y^2 = 11 \rightarrow 5$ se ne nalazi u tabeli, stoga nema tačke za $x=10$.

$x = 11 \rightarrow y^2 = 7 \rightarrow 5$ se ne nalazi u tabeli, stoga nema tačke za $x=11$.

$x = 12 \rightarrow y^2 = 4 \rightarrow$ Iz tabele dobijamo da je $y = \pm 2$ pa dobijamo dve tačke krive: $(12, 2)$ i $(12, 11)$.

$$E(\mathbb{F}_{13}) = \{\emptyset, (1, 5), (1, 8), (2, 3), (2, 10), (9, 6), (9, 7), (12, 2), (12, 11)\}$$

Исправити $(1,8) \oplus (9,7)$ на ен. Кубог Е: $y^2 = x^3 + 3x + 8$ на $\mathbb{Z}_{13}$

Лаб парит $\text{mod } 13$:

$$\text{Треба } l \text{ која сагрђује } P \text{ и } Q: y - 8 = \frac{8 - 7}{1 - 9} (x - 1) \quad \text{из } y - 8 = 8(x - 1)$$

$$= \frac{1}{-8} = \frac{1}{5} = 8 \quad y = 8x$$

$$E \cap l: (8x)^2 = x^3 + 3x + 8$$

$$x^3 - \underbrace{64x^2}_{+1} + 3x + 8 = 0$$

$$P \oplus Q = \ominus R$$

$$\text{Бујеска } \text{метода} \quad x_p + x_q + x_r = -1$$

$$\begin{matrix} " & " \\ 1 & 9 \end{matrix} \quad x_r = -11 = 2$$

$$y_r = 8 \cdot 2 = 3$$

$$P \oplus Q = (2, -3) = (2, 10)$$

Используем $2(9, 7)$ на эн. кривой $E:y^2 = x^3 + 3x + 8$ над $\mathbb{Z}_{13}$

лаб пары $\mod 13$:

Прикрепим на E и марку P : $y - 7 = f'(9)(x - 9)$ т.е.: $y - 7 = 12(x - 9)$

$$y = f(x) = \sqrt{x^3 + 3x + 8} \quad = 12x + 9$$

$$(geo \text{ E koin } \ni P) \quad y = 12x + 16$$

$$f'(x) = \frac{3x^2 + 3}{2\sqrt{x^3 + 3x + 8}} = \frac{3x^2 + 3}{2y} \quad = -x + 3$$

$$f'(9) = \frac{3 \cdot 81 + 3}{2 \cdot 7} = \frac{3 \cdot 3 + 3}{1} = 12$$

$$E \cap l: (-x+3)^2 = x^3 + 3x + 8$$

$$x^3 - x^2 + \dots = 0$$

$$2P = \mathcal{O}_R$$

$$\text{Будем использовать } \Rightarrow 2x_p + x_R = +1$$

$$2 \cdot 9 = 5 \quad x_R = 1 - 5 = 9$$

$$y_R = -9 + 3 = -6$$

$$2P = (9, 6)$$

Таблица сабирања на кривој $y^2 = x^3 + x + 2$ на пољем $\mathbb{Z}_{13}$

$+$	∞	(1.2)	(1.11)	(2.5)	(2.8)	(6.4)	(6.9)	(7.1)	(7.12)	(9.5)	(9.8)	(12.0)
∞	∞	(1.2)	(1.11)	(2.5)	(2.8)	(6.4)	(6.9)	(7.1)	(7.12)	(9.5)	(9.8)	(12.0)
(1.2)	(1.2)	(12.0)	∞	(6.9)	(7.1)	(2.8)	(9.5)	(9.8)	(2.5)	(7.12)	(6.4)	(1.11)
(1.11)	(1.11)	∞	(12.0)	(7.12)	(6.4)	(9.8)	(2.5)	(2.8)	(9.5)	(6.9)	(7.1)	(1.2)
(2.5)	(2.5)	(6.9)	(7.12)	(9.8)	∞	(1.11)	(6.4)	(1.2)	(7.1)	(2.8)	(12.0)	(9.5)
(2.8)	(2.8)	(7.1)	(6.4)	∞	(9.5)	(6.9)	(1.2)	(7.12)	(1.11)	(12.0)	(2.5)	(9.8)
(6.4)	(6.4)	(2.8)	(9.8)	(1.11)	(6.9)	(2.5)	∞	(9.5)	(12.0)	(1.2)	(7.12)	(7.1)
(6.9)	(6.9)	(9.5)	(2.5)	(6.4)	(1.2)	∞	(2.8)	(12.0)	(9.8)	(7.1)	(1.11)	(7.12)
(7.1)	(7.1)	(9.8)	(2.8)	(1.2)	(7.12)	(9.5)	(12.0)	(2.5)	∞	(1.11)	(6.9)	(6.4)
(7.12)	(7.12)	(2.5)	(9.5)	(7.1)	(1.11)	(12.0)	(9.8)	∞	(2.8)	(6.4)	(1.2)	(6.9)
(9.5)	(9.5)	(7.12)	(6.9)	(2.8)	(12.0)	(1.2)	(7.1)	(1.11)	(6.4)	(9.8)	∞	(2.5)
(9.8)	(9.8)	(6.4)	(7.1)	(12.0)	(2.5)	(7.12)	(1.11)	(6.9)	(1.2)	∞	(9.5)	(2.8)
(12.0)	(12.0)	(1.11)	(1.2)	(9.5)	(9.8)	(7.1)	(7.12)	(6.4)	(6.9)	(2.5)	(2.8)	∞

Колико има тачака на кривој $E(\mathbb{F}_q)$, тј. $(x, y) \in \mathbb{F}_q$ тд.
 $y^2 = x^3 + ax + b$?

- ▶ да поједноставимо $q = p$ прост

Колико има тачака на кривој $E(\mathbb{F}_q)$, тј. $(x, y) \in \mathbb{F}_q$ тд.

$$y^2 = x^3 + ax + b?$$

- да поједноставимо $q = p$ прост

ТЕОРЕМА

Нека је p непаран прост

1. Ако $p \nmid a$ број решења квадратне конгруенције $x^2 \equiv_p a$ је 0 или 2 (каже се: a је квадратни неостатак или остатак, редом)
2. Број квадратних (не)остатака је $\frac{p-1}{2}$

Колико има тачака на кривој $E(\mathbb{F}_q)$, тј. $(x, y) \in \mathbb{F}_q$ тд.

$$y^2 = x^3 + ax + b?$$

- ▶ да поједноставимо $q = p$ прост

ТЕОРЕМА

Нека је p непаран прост

1. Ако $p \nmid a$ број решења квадратне конгруенције $x^2 \equiv_p a$ је 0 или 2 (каже се: a је квадратни неостатак или остатак, редом)
2. Број квадратних (не)остатака је $\frac{p-1}{2}$

Доказ:

1. Ако је x_0 решење, онда је $p - x_0$ друго решење.
И ово су сва решења јер из $x_1^2 \equiv_p a \equiv_p x_2^2$ следи
 $p \mid x_1^2 - x_2^2 = (x_1 - x_2)(x_1 + x_2)$, па p дели једну од заграда
2. Ако $x^2 \equiv_p a$ гледамо као једначину по две променљиве x и a из $\mathbb{Z}_p^\times$ она има $p - 1$ решење $= 2 \cdot$ бр. кв. ост. $+ 0 \cdot$ бр. кв. неост.

Колико има тачака на кривој $E(\mathbb{F}_q)$, тј. $(x, y) \in \mathbb{F}_q$ тд.

$$y^2 = x^3 + ax + b?$$

- да поједноставимо $q = p$ прост

ТЕОРЕМА

Нека је p непаран прост

1. Ако $p \nmid a$ број решења квадратне конгруенције $x^2 \equiv_p a$ је 0 или 2 (каже се: a је квадратни неостатак или остатак, редом)
2. Број квадратних (не)остатака је $\frac{p-1}{2}$

Доказ:

1. Ако је x_0 решење, онда је $p - x_0$ друго решење.
И ово су сва решења јер из $x_1^2 \equiv_p a \equiv_p x_2^2$ следи
 $p | x_1^2 - x_2^2 = (x_1 - x_2)(x_1 + x_2)$, па p дели једну од заграда
  2. Ако $x^2 \equiv_p a$ гледамо као једначину по две променљиве x и a из $\mathbb{Z}_p^\times$ она има $p - 1$ решење $= 2 \cdot$ бр. кв. ост. $+ 0 \cdot$ бр. кв. неост.
- Ускоро: брза провера да ли је a квадратни (не)остатак

Колико има тачака на кривој $E(\mathbb{F}_p)$, тј. $(x, y) \in \mathbb{F}_p$ тд.
 $y^2 = x^3 + ax + b?$

Колико има тачака на кривој $E(\mathbb{F}_p)$, тј. $(x, y) \in \mathbb{F}_p$ тд.
 $y^2 = x^3 + ax + b$?

► Интуитивно:

$$\underbrace{1}_{\textcircled{O}} + \sum_{\substack{\text{број реш.} \\ \text{по } x, y}} = 1 + \sum_{x \in \mathbb{F}_p} \sum_{\substack{\text{број реш. по} \\ y \text{ за фикс. } x}} = \star$$

Колико има тачака на кривој $E(\mathbb{F}_p)$, тј. $(x, y) \in \mathbb{F}_p$ тд.
 $y^2 = x^3 + ax + b$?

- Интуитивно:

$$\underbrace{1}_{\mathcal{O}} + \sum_{y \in \mathbb{F}_p}^{\text{број реш. по } x, y} = 1 + \sum_{x \in \mathbb{F}_p}^{\text{број реш. по } y \text{ за фикс. } x} = \star$$

- Суманд узима насумично (подједнако вероватно) вредности 0 или 2, статистички: очекивање је 1

$$\star \approx 1 + \sum_{x \in \mathbb{F}_p} 1 = p + 1$$

ХАСЕОВА ТЕОРЕМА

Кардиналност групе $E(\mathbb{F}_q)$ је $q + 1 + s$, где је $s \leq 2\sqrt{q}$.

Додатно, за сваку целобројну вредност $s \in [-2\sqrt{q}, 2\sqrt{q}]$ постоји ЕК $E(\mathbb{F}_q)$ тд. је $|E(\mathbb{F}_q)| = q + 1 + s$

ХАСЕОВА ТЕОРЕМА

Кардиналност групе $E(\mathbb{F}_q)$ је $q + 1 + s$, где је $s \leq 2\sqrt{q}$.

Додатно, за сваку целобројну вредност $s \in [-2\sqrt{q}, 2\sqrt{q}]$ постоји ЕК $E(\mathbb{F}_q)$ тд. је $|E(\mathbb{F}_q)| = q + 1 + s$

Кључна идеја:

- ▶ Уместо групе $(\mathbb{F}_q^*, \cdot)$ користити групу $(E(\mathbb{F}_q), \oplus)$

ХАСЕОВА ТЕОРЕМА

Кардиналност групе $E(\mathbb{F}_q)$ је $q + 1 + s$, где је $s \leq 2\sqrt{q}$.

Додатно, за сваку целиобројну вредност $s \in [-2\sqrt{q}, 2\sqrt{q}]$ постоји ЕК $E(\mathbb{F}_q)$ тд. је $|E(\mathbb{F}_q)| = q + 1 + s$

Кључна идеја:

- ▶ Уместо групе $(\mathbb{F}_q^*, \cdot)$ користити групу $(E(\mathbb{F}_q), \oplus)$
- ▶ Уместо фиксне кардиналности $q - 1$ имамо слободу $[q + 1 - 2\sqrt{q}, q + 1 + 2\sqrt{q}]$

Помоћу Sage-а можемо наћи тачке са елиптичких кривих над $\mathbb{Z}_7$ (видимо да њихов број није увек исти!)

```
E = EllipticCurve(GF(7),[1,3])
E.points()
[(0 : 1 : 0), (4 : 1 : 1), (4 : 6 : 1), (5 : 0 : 1), (6 : 1 : 1), (6 : 6 : 1)]
```

```
E = EllipticCurve(GF(7),[2,6])
E.points()
[(0 : 1 : 0), (1 : 3 : 1), (1 : 4 : 1), (2 : 2 : 1), (2 : 5 : 1), (3 : 2 : 1), (3 : 5 : 1), (4 : 1 : 1), (4 : 6 : 1), (5 : 1 : 1), (5 : 6 : 1)]
```

```
E = EllipticCurve(GF(7),[6,6])
E.points()
[(0 : 1 : 0), (3 : 3 : 1), (3 : 4 : 1), (5 : 0 : 1)]
```

- ▶ Уместо групе $(\mathbb{F}_q^*, \cdot)$ користити групу $(E(\mathbb{F}_q), \oplus)$

- ▶ Уместо групе $(\mathbb{F}_q^*, \cdot)$ користити групу $(E(\mathbb{F}_q), \oplus)$
- ▶ Степеновање g^n се мења са $nP = \underbrace{P \oplus P \oplus \cdots \oplus P}_n$

- ▶ Уместо групе $(\mathbb{F}_q^*, \cdot)$ користити групу $(E(\mathbb{F}_q), \oplus)$
- ▶ Степеновање g^n се мења са $nP = \underbrace{P \oplus P \oplus \cdots \oplus P}_n$
- ▶ Приметимо да nP може бити и $\mathcal{O}$

- ▶ Уместо групе $(\mathbb{F}_q^*, \cdot)$ користити групу $(E(\mathbb{F}_q), \oplus)$
- ▶ Степеновање g^n се мења са $nP = \underbrace{P \oplus P \oplus \cdots \oplus P}_n$
- ▶ Приметимо да nP може бити и $\mathcal{O}$
- ▶ nP се рачуна поновљеним дуплирањем тачке (као поновљено квадрирање)
  - ▶ Пример: За $100P$ запишемо бинарно
 $100 = 2^6 + 2^5 + 2^2 = \overline{1100100}_2$, тада је

$$100P = 2(2(P \oplus 2(2(2(P \oplus 2P)))))$$

- ▶ Уместо групе $(\mathbb{F}_q^*, \cdot)$ користити групу $(E(\mathbb{F}_q), \oplus)$
- ▶ Степеновање g^n се мења са $nP = \underbrace{P \oplus P \oplus \cdots \oplus P}_n$
- ▶ Приметимо да nP може бити и $\mathcal{O}$
- ▶ nP се рачуна поновљеним дуплирањем тачке (као поновљено квадрирање)
  - ▶ Пример: За $100P$ запишемо бинарно
 $100 = 2^6 + 2^5 + 2^2 = \overline{1100100}_2$, тада је
- ▶ $100P = 2(2(P \oplus 2(2(2(P \oplus 2P))))))$
- ▶ nP се рачуна са $O(\log n)$ операција $\oplus$, а сваки $\oplus$ се реализује са неколико сабирања, одузимања, множења...

- ▶ Уместо групе $(\mathbb{F}_q^*, \cdot)$ користити групу $(E(\mathbb{F}_q), \oplus)$
- ▶ Степеновање g^n се мења са $nP = \underbrace{P \oplus P \oplus \cdots \oplus P}_n$
- ▶ Приметимо да nP може бити и $\mathcal{O}$
- ▶ nP се рачуна поновљеним дуплирањем тачке (као поновљено квадрирање)
  - ▶ Пример: За $100P$ запишемо бинарно
 $100 = 2^6 + 2^5 + 2^2 = \overline{1100100}_2$, тада је
- ▶ $100P = 2(2(P \oplus 2(2(2(P \oplus 2P))))))$
- ▶ nP се рачуна са $O(\log n)$ операција $\oplus$, а сваки $\oplus$ се реализује са неколико сабирања, одузимања, множења...

ПРОБЛЕМ ДИСКРЕТНОГ ЛОГАРИТМА

Ако је познато P и nP одредити n .

- ▶ Уместо групе $(\mathbb{F}_q^*, \cdot)$ користити групу $(E(\mathbb{F}_q), \oplus)$
- ▶ Степеновање g^n се мења са $nP = \underbrace{P \oplus P \oplus \cdots \oplus P}_n$
- ▶ Приметимо да nP може бити и $\mathcal{O}$
- ▶ nP се рачуна поновљеним дуплирањем тачке (као поновљено квадрирање)
  - ▶ Пример: За $100P$ запишемо бинарно
 $100 = 2^6 + 2^5 + 2^2 = \overline{1100100}_2$, тада је

$$100P = 2(2(P \oplus 2(2(2(P \oplus 2P)))))$$

- ▶ nP се рачуна са $O(\log n)$ операција $\oplus$, а сваки $\oplus$ се реализује са неколико сабирања, одузимања, множења...

ПРОБЛЕМ ДИСКРЕТНОГ ЛОГАРИТМА

Ако је познато P и nP одредити n .

У пракси, ово се решава још спорије од дискретног логаритма у $\mathbb{F}_q^*$

За елиптичку криву $y^2 = x^3 + 2x + 6$ над $\mathbb{Z}_7$ добијамо цикличну групу реда 11 чији је генератор $P = (1, 4)$

Save Copy Run SageMath 10.1

```
E = EllipticCurve(GF(7),[2,6])
E.points()
```

[(0 : 1 : 0), (1 : 3 : 1), (1 : 4 : 1), (2 : 2 : 1), (2 : 5 : 1), (3 : 2 : 1), (3 : 5 : 1), (4 : 1 : 1), (4 : 6 : 1), (5 : 1 : 1), (5 : 6 : 1)]

Save Copy Run SageMath 10.1

```
E = EllipticCurve(GF(7),[2,6])
P=E([1,4])
S=[n*P for n in range(1,12)]
S
```

[(1 : 4 : 1),
 (2 : 5 : 1),
 (5 : 6 : 1),
 (3 : 2 : 1),
 (4 : 6 : 1),
 (4 : 1 : 1),
 (3 : 5 : 1),
 (5 : 1 : 1),
 (2 : 2 : 1),
 (1 : 3 : 1),
 (0 : 1 : 0)]

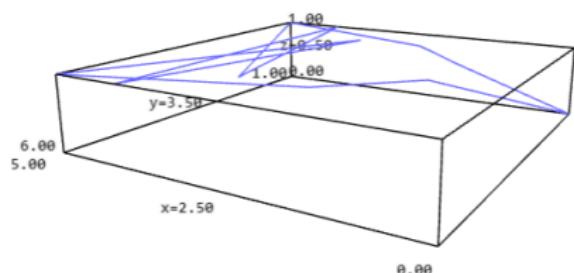
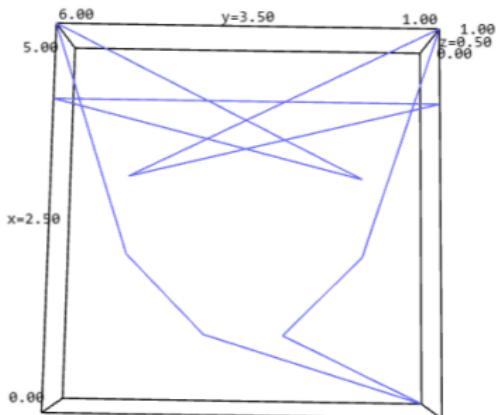
 Save

 Copy

 Run

 Sage-10.1

```
E=EllipticCurve(GF(7),[2,6])
P=E([1,4])
s=[n*P for n in range(1,13)]
plot(line(s))
```


Изломљена линија спаја $P, 2P, \dots, 10P, 11P = \mathcal{O}$ и $12P = P$

Кодирање података помоћу ЕК

Ако је $q = p$ прост број:

- ▶ Овај метод ће радити успешно са вероватноћом $1 - \frac{1}{2^k}$,
при чему k сами бирамо, у пракси $k \in [30, 50]$

Кодирање података помоћу ЕК

Ако је $q = p$ прост број:

- ▶ Овај метод ће радити успешно са вероватноћом $1 - \frac{1}{2^k}$, при чему k сами бирамо, у пракси $k \in [30, 50]$
- ▶ Порука која треба да се кодира се по потреби се дели на блокове t који се преводе у нумерички еквивалент M (као раније). Максимална величина блока N је таква да $Nk < q$

КОДИРАЊЕ ПОДАТАКА ПОМОЋУ ЕК

Ако је $q = p$ прост број:

- ▶ Овај метод ће радити успешно са вероватноћом $1 - \frac{1}{2^k}$, при чему k сами бирамо, у пракси $k \in [30, 50]$
- ▶ Порука која треба да се кодира се по потреби се дели на блокове t који се преводе у нумерички еквивалент M (као раније). Максимална величина блока N је таква да $Nk < q$
- ▶ M треба кодирати тачком (x_0, y_0) са криве $E : y^2 = x^3 + ax + b$ (над $\mathbb{Z}_p$)

КОДИРАЊЕ ПОДАТАКА ПОМОЋУ ЕК

Ако је $q = p$ прост број:

- ▶ Овај метод ће радити успешно са вероватноћом $1 - \frac{1}{2^k}$, при чему k сами бирамо, у пракси $k \in [30, 50]$
- ▶ Порука која треба да се кодира се по потреби се дели на блокове t који се преводе у нумерички еквивалент M (као раније). Максимална величина блока N је таква да $Nk < q$
- ▶ M треба кодирати тачком (x_0, y_0) са криве $E : y^2 = x^3 + ax + b$ (над $\mathbb{Z}_p$)
- ▶ Покуша се да $x_0 = Mk$, уколико $y^2 = x_0^3 + ax_0 + b$ има решења, изаберемо једно такво y_0

КОДИРАЊЕ ПОДАТАКА ПОМОЋУ ЕК

Ако је $q = p$ прост број:

- ▶ Овај метод ће радити успешно са вероватноћом $1 - \frac{1}{2^k}$, при чему k сами бирамо, у пракси $k \in [30, 50]$
- ▶ Порука која треба да се кодира се по потреби се дели на блокове t који се преводе у нумерички еквивалент M (као раније). Максимална величина блока N је таква да $Nk < q$
- ▶ M треба кодирати тачком (x_0, y_0) са криве $E : y^2 = x^3 + ax + b$ (над $\mathbb{Z}_p$)
- ▶ Покуша се да $x_0 = Mk$, уколико $y^2 = x_0^3 + ax_0 + b$ има решења, изаберемо једно такво y_0
- ▶ Уколико претх. нема решења покушавамо даље са $Mk + 1, Mk + 2, \dots, Mk + k - 1$ све док не пронађемо (x_0, y_0)

КОДИРАЊЕ ПОДАТАКА ПОМОЋУ ЕК

Ако је $q = p$ прост број:

- ▶ Овај метод ће радити успешно са вероватноћом $1 - \frac{1}{2^k}$, при чему k сами бирамо, у пракси $k \in [30, 50]$
- ▶ Порука која треба да се кодира се по потреби се дели на блокове t који се преводе у нумерички еквивалент M (као раније). Максимална величина блока N је таква да $Nk < q$
- ▶ M треба кодирати тачком (x_0, y_0) са криве $E : y^2 = x^3 + ax + b$ (над $\mathbb{Z}_p$)
- ▶ Покуша се да $x_0 = Mk$, уколико $y^2 = x_0^3 + ax_0 + b$ има решења, изаберемо једно такво y_0
- ▶ Уколико претх. нема решења покушавамо даље са $Mk + 1, Mk + 2, \dots, Mk + k - 1$ све док не пронађемо (x_0, y_0)
- ▶ Квадратна конгруенција има решење у $\frac{1}{2}$ случајева, па је вероватноћа да ћемо у k покушаја бар једном бити успешни $1 - \frac{1}{2^k}$

Општи случај: $q = p^\alpha$ и

$$\mathbb{F}_q \cong \{ a_0 + a_1 t + \cdots + a_{\alpha-1} t^{\alpha-1} \mid 0 \leqslant a_0, a_1, \dots, a_{\alpha-1} \leqslant p-1 \}$$

► Све исто као на прошлом слајду сем:

► Када се кодира M број $Mk + j$ (редом за $j = 0, 1, \dots, k-1$) се запише у основи p као

$$Mk + j = a_0 + a_1 p + a_2 p^2 + \cdots + a_r p^r$$

($r \leqslant \alpha - 1$ јер је $M < q$) и покуша се да се за полином

$x_0 = x_0(t) = a_0 + a_1 t + \cdots + a_{r-1} t^{r-1}$ нађе полином

$y_0 = y_0(t)$ тд. (x_0, y_0) припада ЕК

ДЕКОДИРАЊЕ ПОДАТАКА ПОМОЋУ ЕК

Имамо тачку (x_0, y_0) , треба реконструисати поруку m :

ДЕКОДИРАЊЕ ПОДАТАКА ПОМОЋУ ЕК

Имамо тачку (x_0, y_0) , треба реконструисати поруку m :

- ▶ За $q = p$ прост: M добијамо као $\left[\frac{x_0}{k}\right]$

ДЕКОДИРАЊЕ ПОДАТАКА ПОМОЋУ ЕК

Имамо тачку (x_0, y_0) , треба реконструисати поруку m :

- ▶ За $q = p$ прост: M добијамо као $\left[\frac{x_0}{k} \right]$
- ▶ Објашњење: $\left[\frac{x_0}{k} \right] = \left[M + \frac{j}{k} \right] = M$ (не знамо шта је j , само
знамо да је из $[0, k - 1]$)

ДЕКОДИРАЊЕ ПОДАТАКА ПОМОЋУ ЕК

Имамо тачку (x_0, y_0) , треба реконструисати поруку m :

- ▶ За $q = p$ прост: M добијамо као $\left[\frac{x_0}{k} \right]$
- ▶ Објашњење: $\left[\frac{x_0}{k} \right] = \left[M + \frac{j}{k} \right] = M$ (не знамо шта је j , само
знамо да је из $[0, k - 1]$)
- ▶ За $q = p^\alpha$: имамо додатно корак да полином
 $x_0(t) = a_0 + a_1t + \cdots + a_{r-1}t^{r-1}$ преведемо у број
 $a_0 + a_1p + \cdots + a_{r-1}p^{r-1}$, даље аналогно претх. случају

ДИФИ-ХЕЛМАНОВО УСАГЛАШАВАЊЕ КЉУЧА ПОМОЋУ ЕК

- ▶ Јавни кључ: коначно поље $\mathbb{F}_q$, елиптичка крива $E : y^2 = x^3 + ax + b$ над $\mathbb{F}_q$ и тачка $P = (x_0, y_0) \in E(\mathbb{F}_q)$, односно параметри (q, a, b, x_0)
  - ▶ Пожељно је да P буде генератор групе $(E(\mathbb{F}_q), \oplus)$

ДИФИ-ХЕЛМАНОВО УСАГЛАШАВАЊЕ КЉУЧА ПОМОЋУ ЕК

- ▶ Јавни кључ: коначно поље $\mathbb{F}_q$, елиптичка крива $E : y^2 = x^3 + ax + b$ над $\mathbb{F}_q$ и тачка $P = (x_0, y_0) \in E(\mathbb{F}_q)$, односно параметри (q, a, b, x_0)
  - ▶ Пожељно је да P буде генератор групе $(E(\mathbb{F}_q), \oplus)$
- ▶ Алиса и Бобан бирају своје тајне кључеве $a_A, a_B < |E(\mathbb{F}_q)|$

ДИФИ-ХЕЛМАНОВО УСАГЛАШАВАЊЕ КЉУЧА ПОМОЋУ ЕК

- ▶ Јавни кључ: коначно поље $\mathbb{F}_q$, елиптичка крива $E : y^2 = x^3 + ax + b$ над $\mathbb{F}_q$ и тачка $P = (x_0, y_0) \in E(\mathbb{F}_q)$, односно параметри (q, a, b, x_0)
  - ▶ Пожељно је да P буде генератор групе $(E(\mathbb{F}_q), \oplus)$
- ▶ Алиса и Бобан бирају своје тајне кључеве $a_A, a_B < |E(\mathbb{F}_q)|$
- ▶ Затим рачунају јавне кључеве $a_AP, a_BP \in E(\mathbb{F}_q)$ и размењују их (објављују)

ДИФИ-ХЕЛМАНОВО УСАГЛАШАВАЊЕ КЉУЧА ПОМОЋУ ЕК

- ▶ Јавни кључ: коначно поље $\mathbb{F}_q$, елиптичка крива $E : y^2 = x^3 + ax + b$ над $\mathbb{F}_q$ и тачка $P = (x_0, y_0) \in E(\mathbb{F}_q)$, односно параметри (q, a, b, x_0)
  - ▶ Пожељно је да P буде генератор групе $(E(\mathbb{F}_q), \oplus)$
- ▶ Алиса и Бобан бирају своје тајне кључеве $a_A, a_B < |E(\mathbb{F}_q)|$
- ▶ Затим рачунају јавне кључеве $a_AP, a_BP \in E(\mathbb{F}_q)$ и размењују их (објављују)
- ▶ Усаглашени кључ ће бити $K = (a_A a_B)P \in E(\mathbb{F}_q)$

ДИФИ-ХЕЛМАНОВО УСАГЛАШАВАЊЕ КЉУЧА ПОМОЋУ ЕК

- ▶ Јавни кључ: коначно поље $\mathbb{F}_q$, елиптичка крива $E : y^2 = x^3 + ax + b$ над $\mathbb{F}_q$ и тачка $P = (x_0, y_0) \in E(\mathbb{F}_q)$, односно параметри (q, a, b, x_0)
  - ▶ Пожељно је да P буде генератор групе $(E(\mathbb{F}_q), \oplus)$
- ▶ Алиса и Бобан бирају своје тајне кључеве $a_A, a_B < |E(\mathbb{F}_q)|$
- ▶ Затим рачунају јавне кључеве $a_AP, a_BP \in E(\mathbb{F}_q)$ и размењују их (објављују)
- ▶ Усаглашени кључ ће бити $K = (a_A a_B)P \in E(\mathbb{F}_q)$
- ▶ Алиса може да израчуна K као $K = a_A(a_BP)$. И слично Бобан долази до K

ДИФИ-ХЕЛМАНОВО УСАГЛАШАВАЊЕ КЉУЧА ПОМОЋУ ЕК

- ▶ Јавни кључ: коначно поље $\mathbb{F}_q$, елиптичка крива $E : y^2 = x^3 + ax + b$ над $\mathbb{F}_q$ и тачка $P = (x_0, y_0) \in E(\mathbb{F}_q)$, односно параметри (q, a, b, x_0)
  - ▶ Пожељно је да P буде генератор групе $(E(\mathbb{F}_q), \oplus)$
- ▶ Алиса и Бобан бирају своје тајне кључеве $a_A, a_B < |E(\mathbb{F}_q)|$
- ▶ Затим рачунају јавне кључеве $a_AP, a_BP \in E(\mathbb{F}_q)$ и размењују их (објављују)
- ▶ Усаглашени кључ ће бити $K = (a_A a_B)P \in E(\mathbb{F}_q)$
- ▶ Алиса може да израчуна K као $K = a_A(a_BP)$. И слично Бобан долази до K
- ▶ Цица види само a_AP и a_BP , не и K

Zadatak Eliptička kriva koja se koristi za problem usaglašavanja ključeva Diffie-Helman protokola je $E : y^2 = x^3 + 3x + 8$ nad poljem $\mathbb{F}_{13}$. Ako se koristi generator $P = (2, 3)$, tajni ključevi $a_A = 4$, $a_B = 5$, odrediti tačku koja se dobija kao rezultat usaglašavanja.

Save

Copy

Run

SageMath 10.1

```
E=EllipticCurve(GF(13), [3,8])
P=E([2,3])
a_A=4
a_B=5
a_AP=a_A*p
a_BP=a_B*p
AlisinK=a_A*a_BP
BobanovK=a_B*a_AP
P, a_AP, a_BP, AlisinK, BobanovK
```

```
((2 : 3 : 1), (1 : 5 : 1), (1 : 8 : 1), (12 : 11 : 1), (12 : 11 : 1))
```

ЕЛГАМАЛОВ КРИПТОСИСТЕМ ПОМОЋУ ЕК

- ▶ Јавни кључ: коначно поље $\mathbb{F}_q$, елиптичка крива $E : y^2 = x^3 + ax + b$ и тачка $P = (x_0, y_0) \in E(\mathbb{F}_q)$, односно параметри (q, a, b, x_0)
  - ▶ Пожељно је да P буде генератор групе $(E(\mathbb{F}_q), \oplus)$

ЕЛГАМАЛОВ КРИПТОСИСТЕМ ПОМОЋУ ЕК

- ▶ Јавни кључ: коначно поље $\mathbb{F}_q$, елиптичка крива $E : y^2 = x^3 + ax + b$ и тачка $P = (x_0, y_0) \in E(\mathbb{F}_q)$, односно параметри (q, a, b, x_0)
  - ▶ Пожељно је да P буде генератор групе $(E(\mathbb{F}_q), \oplus)$
- ▶ Бобан бира свој тајни кључ $e < |E(\mathbb{F}_q)|$ и помоћу њега рачуна јавни кључ $eP \in E(\mathbb{F}_q)$

ЕЛГАМАЛОВ КРИПТОСИСТЕМ ПОМОЋУ ЕК

- ▶ Јавни кључ: коначно поље $\mathbb{F}_q$, елиптичка крива $E : y^2 = x^3 + ax + b$ и тачка $P = (x_0, y_0) \in E(\mathbb{F}_q)$, односно параметри (q, a, b, x_0)
  - ▶ Пожељно је да P буде генератор групе $(E(\mathbb{F}_q), \oplus)$
- ▶ Бобан бира свој тајни кључ $e < |E(\mathbb{F}_q)|$ и помоћу њега рачуна јавни кључ $eP \in E(\mathbb{F}_q)$
- ▶ За сваки кодирани блок поруке $M \in E(\mathbb{F}_q)$ Алиса генерише случајан број $k < |E(\mathbb{F}_q)|$ и шаље Бобану тачке kP и $M \oplus keP$, где keP добија множећи тачку eP (коју је добила од Бобана) са k

ЕЛГАМАЛОВ КРИПТОСИСТЕМ ПОМОЋУ ЕК

- ▶ Јавни кључ: коначно поље $\mathbb{F}_q$, елиптичка крива $E : y^2 = x^3 + ax + b$ и тачка $P = (x_0, y_0) \in E(\mathbb{F}_q)$, односно параметри (q, a, b, x_0)
  - ▶ Пожељно је да P буде генератор групе $(E(\mathbb{F}_q), \oplus)$
- ▶ Бобан бира свој тајни кључ $e < |E(\mathbb{F}_q)|$ и помоћу њега рачуна јавни кључ $eP \in E(\mathbb{F}_q)$
- ▶ За сваки кодирани блок поруке $M \in E(\mathbb{F}_q)$ Алиса генерише случајан број $k < |E(\mathbb{F}_q)|$ и шаље Бобану тачке kP и $M \oplus keP$, где keP добија множећи тачку eP (коју је добила од Бобана) са k
- ▶ Бобан тачку keP може добити тако што kP помножи са e

ЕЛГАМАЛОВ КРИПТОСИСТЕМ ПОМОЋУ ЕК

- ▶ Јавни кључ: коначно поље $\mathbb{F}_q$, елиптичка крива $E : y^2 = x^3 + ax + b$ и тачка $P = (x_0, y_0) \in E(\mathbb{F}_q)$, односно параметри (q, a, b, x_0)
  - ▶ Пожељно је да P буде генератор групе $(E(\mathbb{F}_q), \oplus)$
- ▶ Бобан бира свој тајни кључ $e < |E(\mathbb{F}_q)|$ и помоћу њега рачуна јавни кључ $eP \in E(\mathbb{F}_q)$
- ▶ За сваки кодирани блок поруке $M \in E(\mathbb{F}_q)$ Алиса генерише случајан број $k < |E(\mathbb{F}_q)|$ и шаље Бобану тачке kP и $M \oplus keP$, где keP добија множећи тачку eP (коју је добила од Бобана) са k
- ▶ Бобан тачку keP може добити тако што kP помножи са e
- ▶ Бобан сабира тачке $M \oplus keP$ и $\ominus keP$ и долази до M

ЕЛГАМАЛОВ КРИПТОСИСТЕМ ПОМОЋУ ЕК

- ▶ Јавни кључ: коначно поље $\mathbb{F}_q$, елиптичка крива $E : y^2 = x^3 + ax + b$ и тачка $P = (x_0, y_0) \in E(\mathbb{F}_q)$, односно параметри (q, a, b, x_0)
  - ▶ Пожељно је да P буде генератор групе $(E(\mathbb{F}_q), \oplus)$
- ▶ Бобан бира свој тајни кључ $e < |E(\mathbb{F}_q)|$ и помоћу њега рачуна јавни кључ $eP \in E(\mathbb{F}_q)$
- ▶ За сваки кодирани блок поруке $M \in E(\mathbb{F}_q)$ Алиса генерише случајан број $k < |E(\mathbb{F}_q)|$ и шаље Бобану тачке kP и $M \oplus keP$, где keP добија множећи тачку eP (коју је добила од Бобана) са k
- ▶ Бобан тачку keP може добити тако што kP помножи са e
- ▶ Бобан сабира тачке $M \oplus keP$ и $\ominus keP$ и долази до M
- ▶ Цица види само eP и kP , $M \oplus keP$ и мора да реши проблем дискретног логаритма да би дошла до поруке M

Zadatak Za sistem El Gamal koristi se eliptička kriva $E : y^2 = x^3 + 3x + 8$ nad poljem $\mathbb{F}_{13}$. Generator je $P = (2, 3)$. Ako su tajni ključ $e = 5$, prikazati postupak šifrovanja poruke $M = (12, 11)$ (koristi se slučajan broj $k = 4$), a zatim postupak dešifrovanja šifrata.

Save Copy Run SageMath 10.1

```
E=EllipticCurve(GF(13),[3,8])
P=E([2,3])
e=5
M=E([12,11])
k=4
eP=e*P
kP=k*P
criptM=M+k*eP
dekriptM=criptM-e*kP
eP, kP, criptM, dekriptM
```

((1 : 8 : 1), (1 : 5 : 1), (1 : 5 : 1), (12 : 11 : 1))

ФАКТОРИЗАЦИЈА ПОМОЋУ ЕК

Хоћемо да факторишемо број n за који верујемо да је сложен

ФАКТОРИЗАЦИЈА ПОМОЋУ ЕК

Хоћемо да факторишемо број n за који верујемо да је сложен

- ▶ Претпоставимо супротно: n је прост

ФАКТОРИЗАЦИЈА ПОМОЋУ ЕК

Хоћемо да факторишемо број n за који верујемо да је сложен

- ▶ Претпоставимо супротно: n је прост
- ▶ Онда је $\mathbb{Z}_n$ поље

ФАКТОРИЗАЦИЈА ПОМОЋУ ЕК

Хоћемо да факторишемо број n за који верујемо да је сложен

- ▶ Претпоставимо супротно: n је прост
- ▶ Онда је $\mathbb{Z}_n$ поље
- ▶ Изаберемо неку елиптичку криву $E(\mathbb{Z}_n)$ и неку тачку P са те криве

ФАКТОРИЗАЦИЈА ПОМОЋУ ЕК

Хоћемо да факторишемо број n за који верујемо да је сложен

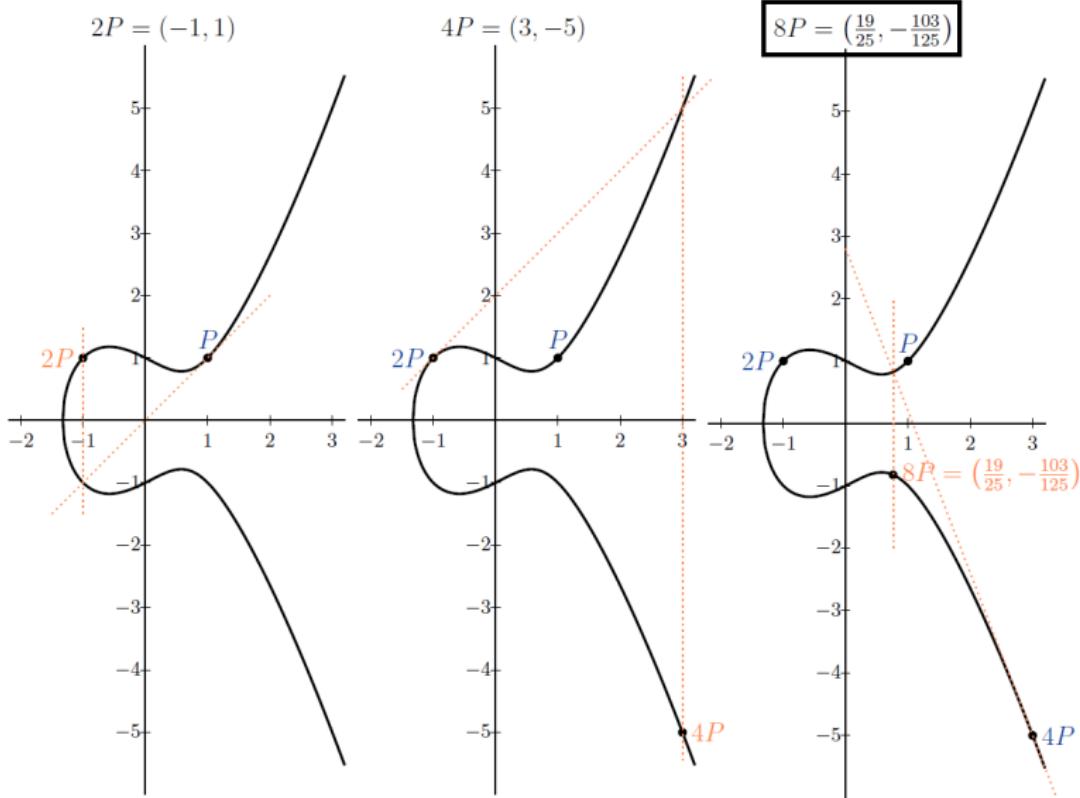
- ▶ Претпоставимо супротно: n је прост
- ▶ Онда је $\mathbb{Z}_n$ поље
- ▶ Изаберемо неку елиптичку криву $E(\mathbb{Z}_n)$ и неку тачку P са те криве
- ▶ Кренемо да рачунамо $2P, 3P, 4P, \dots$ (или $2P, 4P, 8P, \dots$) и негде ће се појавити проблем са дељењем (нпр. у формули за сабирање тачака)
  - ▶ Практично рачунамо све у $\mathbb{Q}$, па редукујемо mod n

ФАКТОРИЗАЦИЈА ПОМОЋУ ЕК

Хоћемо да факторишемо број n за који верујемо да је сложен

- ▶ Претпоставимо супротно: n је прост
- ▶ Онда је $\mathbb{Z}_n$ поље
- ▶ Изаберемо неку елиптичку криву $E(\mathbb{Z}_n)$ и неку тачку P са те криве
- ▶ Кренемо да рачунамо $2P, 3P, 4P, \dots$ (или $2P, 4P, 8P, \dots$) и негде ће се појавити проблем са дељењем (нпр. у формули за сабирање тачака)
  - ▶ Практично рачунамо све у $\mathbb{Q}$, па редукујемо mod n
- ▶ Када се у имениоцу појави број g који није инвертибилан по модулу n , онда ће $\text{НЗД}(g, n) > 1$ бити прави делилац n

Пример: За растављање 35 користимо ЕК $y^2 = x^3 - x + 1$ над $\mathbb{Z}_{35}$ (није поље) и $P = (1, 1)$

$\text{НЗД}(35, 25) = 5$ је делилац 35

Example

We want to factor 4453. Let E be the elliptic curve $y^2 = x^3 + 10x - 2 \pmod{4453}$ and let $P = (1, 3)$. Let's try to compute $3P$. First, we compute $2P$. The slope of the tangent line at P is

$$\frac{3x^2 + 10}{2y} = \frac{13}{6} \equiv 3713 \pmod{4453}.$$

We used the fact that $\gcd(6, 4453) = 1$ to find $6^{-1} \equiv 3711 \pmod{4453}$. Using this slope, we find that $2P = (x, y)$, with

$$x \equiv 3713^2 - 2 \equiv 4332, \quad y \equiv -3713(x - 1) - 3 \equiv 3230.$$

To compute $3P$, we add P and $2P$. The slope is

$$\frac{3230 - 3}{4332 - 1} = \frac{3227}{4331}.$$

But $\gcd(4331, 4453) = 61 \neq 1$. Therefore, we cannot find $4331^{-1} \pmod{4453}$, and we cannot evaluate the slope. However, we have found the factor 61 of 4453, and therefore $4453 = 61 \cdot 73$.

ЛЕНСТРИН МЕТОД

- ▶ У примерима смо имали среће да међу tP -овима брзо нађемо на проблем са дељењем, генерално то није случај

ЛЕНСТРИН МЕТОД

- ▶ У примерима смо имали среће да међу tP -овима брзо нађемо на проблем са дељењем, генерално то није случај

Ленстрин метод:

- ▶ претпоставка: n има прост чинилац p тд. кардиналност $|E(\mathbb{Z}_p)|$ је B -гладак број за неко мало B (инспирисано Полардовим $(p-1)$ -методом)

ЛЕНСТРИН МЕТОД

- ▶ У примерима смо имали среће да међу tP -овима брзо нађемо на проблем са дељењем, генерално то није случај

Ленстрин метод:

- ▶ претпоставка: n има прост чинилац p тд. кардиналност $|E(\mathbb{Z}_p)|$ је B -гладак број за неко мало B (инспирисано Полардовим $(p-1)$ -методом)
- ▶ не погађати које t ради, већ покушати са $t = \text{НЗС}(1, 2, \dots, B)$ или $t = B!$ (t не зависи ни од n ни од p)

ЛЕНСТРИН МЕТОД

- ▶ У примерима смо имали среће да међу mP -овима брзо нађемо на проблем са дељењем, генерално то није случај

Ленстрин метод:

- ▶ претпоставка: n има прост чинилац p тд. кардиналност $|E(\mathbb{Z}_p)|$ је B -гладак број за неко мало B (инспирисано Полардовим $(p-1)$ -методом)
- ▶ не погађати које m ради, већ покушати са $m = \text{НЗС}(1, 2, \dots, B)$ или $m = B!$ (m не зависи ни од n ни од p)
- ▶ знамо да $|E(\mathbb{Z}_p)|$ дели ове m , па ће бити $mP = \mathcal{O}$ на $E(\mathbb{Z}_p)$ тј. појавиће се именилац g који је дељив са p

ЛЕНСТРИН МЕТОД

- ▶ У примерима смо имали среће да међу mP -овима брзо нађемо на проблем са дељењем, генерално то није случај

Ленстрин метод:

- ▶ претпоставка: n има прост чинилац p тд. кардиналност $|E(\mathbb{Z}_p)|$ је B -гладак број за неко мало B (инспирисано Полардовим $(p-1)$ -методом)
- ▶ не погађати које m ради, већ покушати са $m = \text{НЗС}(1, 2, \dots, B)$ или $m = B!$ (m не зависи ни од n ни од p)
- ▶ знамо да $|E(\mathbb{Z}_p)|$ дели ове m , па ће бити $mP = \mathcal{O}$ на $E(\mathbb{Z}_p)$ тј. појавиће се именилац g који је дељив са p
- ▶ али нећемо рачунати mod p , већ mod n

Дакле, рачунамо mP на $E(\mathbb{Z}_n)$. Може да се деси:

Дакле, рачунамо tP на $E(\mathbb{Z}_n)$. Може да се деси:

- ▶ ако успемо да израчунамо tP без проблема - претпоставка о B -глаткости није испуњена, покушати са већим B или другом елиптичном кривом

Дакле, рачунамо tP на $E(\mathbb{Z}_n)$. Може да се деси:

- ▶ ако успемо да израчунамо tP без проблема - претпоставка о B -глаткости није испуњена, покушати са већим B или другом елиптичном кривом
- ▶ ако се као именилац појави g дељив са n - променити тачку P

Дакле, рачунамо tP на $E(\mathbb{Z}_n)$. Може да се деси:

- ▶ ако успемо да израчунамо tP без проблема - претпоставка о B -глаткости није испуњена, покушати са већим B или другом елиптичном кривом
- ▶ ако се као именилац појави g дељив са n - променити тачку P
- ▶ ако се као именилац појави g које није дељиво са n , али није ни инвертибилно по модулу n - онда је НЗД(g, n) прави делилац n